

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL: 14 SAYI:142 MART 2002

**ENERJİ TASARRUFU BİR YAŞAM
BİÇİMİ OLMALIDIR**

1954

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ**
YIL: 14 SAYI: 142 Mart 2002

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollarır.

**Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Musa ÇEÇEN**

**Yazı İşleri Sorumlusu:
Seyhun DALGIÇ**

Yayın Komisyonu:
Ahmet BECERİK
A.Cenk GEDİK
M.Macit MUTAF
Mehmet GÜZEL
N.Sedat GÜLŞEN
Özgür TAMER
Seyhun DALGIÇ

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber ve yazı
izin almak koşulu ile kullanılabilir.
Yayınlanan yazılardan
yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:
Arka Dış Kapak (Renkli)
450 milyon TL/sayı
Ön İç Kapak (Renkli)
360 milyon TL/sayı
İlk İç Sayfa (Renkli)
325 milyon TL/sayı
Arka İç Kapak (Renkli)
325 milyon TL/sayı
İç Sayfalar:
Tam Sayfa (Renkli)
200 milyon TL/sayı
1/2 Sayfa (renkli)
120 milyon TL/sayı
Tam Sayfa (Siyah/Beyaz)
170 milyon/sayı
1/2 Sayfa (Siyah/Beyaz)
95 milyon TL/sayı
1/4 Sayfa (Renkli)
85 milyon/sayı
1/4 Sayfa (Siyah/Beyaz)
55 milyon/sayı

Yazışma Adresi:
EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16K:8

Tel/Fax: 0.232.489 34 35
emoizmir@ege.net.com.tr
url:www.emoizmir.org.tr

Grafik Tasarım - Baskı
Etki Matbaacılık Yayıncılık Ltd.Şti.
0.232.482 09 00 - 483 78 27
Baskı Tarihi: 5 Mart 2002

YİNE,YENİ,YENİDEN...

Değişen dünyaya koşut olarak ülkemizde, yaşadığımız coğrafyada çok şey değişiyor. Sürekli bir devinim yaşamın bütün alanlarında kendini hissettiriyor. Ancak bazı şeyler ne yazık ki hep aynı bu ülkede. İnsan hakları, bilimsel düşünceye saygı, rasyonellik, kamu çıkarı, temiz toplum, uygar kent ve çevre ortamı yaratılması gibi konular değişime inat sürekli bir değişmezlik içinde sanki. Bunu kanıtlamakta o kadar zor değil. EMO İzmir Şubesi bülteninin geçmiş sayılarını şöyle bir karıştırmak yeterli bunun için.

Geçtiğimiz günlerde sessiz sedasız bir yasa kabul edildi mecliste. Adı da uzun, bir çırpıda söylemek zor: "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"... Yasanın ikinci maddesi 3194 sayılı imar kanununa geçici bir madde ekliyor. Madde geçici ama sonuçları kalıcı. Özellikle büyük kentlerdeki çarpıklığı daha da derinleştiren, kaçak yapılaşmayı yasallaştırıp özendirip, açıkça söylemeseler bile imar affı bunun adı. Yasa maddesinde "kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılara belediyelerce yol, su, kanalizasyon, doğalgaz gibi alt yapı hizmetlerinin birinin yada bir kaçının götürüldüğünün belgelenmesi halinde ilgili yönetmelikler doğrultusunda fenni gereklerinin yerine getirilmiş olması üzerine elektrik,su ve/veya telefon bağlanabilir.." deniliyor. Yasanın Mecliste görüşülmesi sırasında söylenenlerden de anlaşılacağı gibi amaç ;bu tür yapılara bir an önce elektrik bağlanmasıdır. Yasaya utangaçça giren "ilgili yönetmeliklere uyulması, fenni gereklerin yerine getirilmesi"nin uygulamada kıymeti harbiyesinin bulunmadığı TEDAŞ uygulamalarından kısa sürede ortaya çıkmaktadır. Aslında uygulamada sorumlu olanların haklarını yememek gerekiyor. Neden dersenisiz; deprem yönetmeliği, elektrik iç tesisleri yönetmeliği gibi "fenni gerekler" aranmıyor ama elektronik sayaç kullanımı zorunlu kınıyor!!!

Kaçak yapılaşmaya engel olmaya çalışan kimi duyarlı Belediye Başkanlarının feryatları bile duyulmamakta, yeni abone olacıklardan gelecek olan 150 trilyonun hayali kurulmaktadır. Muhtarların verecekleri belge ile bugüne kadar zaten yönetmeliklere aykırı oldukları, proje ve teknik hesaptan yoksun olarak ve yetkisiz kişiler tarafından standart dışı malzemeler kullanılarak yapıldığı ve hiçbir denetimden geçirilmediği için yapı kullanma belgesi alamamış olan konutlar abone yapılmaktadır. İzmir kentinin önemli su kaynaklarından biri olan Tahtalı Barajının koruma bölgesi gibi vazgeçilmez değerdeki bölgeler de bu furyadan nasibini almakta gecikmedi.

Geçmiş yıllarda da benzer yöntemlerle ve genellikle seçim dönemlerinde bu tür uygulamalar yapıla gelmiş ve her defasında bu son denilmiş olmasına karşın yine de son olmamıştır. Bu tür yöntemlerin çözüm olmadığı aksine sorunu giderek ağırlaştırdığı, kaçak yapılaşmayı özendirdiği artık bilinmelidir. Özellikle kamuoyunun yanlış bilgileneşine yol açacak, bu tür konutlar abone yapıldığında "elektrik faturalarında indirim sağlanacak" türünden açıklamalardan ve bilimsel uygulamalardan vazgeçilmelidir. Elektrik Mühendisleri Odası olarak; ülke insanının değişmez kaderi gibi olan bu ve buna benzer uygulamalara karşı çıkmaya devam edeceğimiz bilinmelidir.

E.Sabri AKSÜT
EMO İzmir Şubesi
Başkan Yardımcısı

PROTOKOL ZİYARETLERİ SÜRÜYOR

Şubemiz 24. Dönem Yönetim Kurulu'nun yeni dönem çalışmaları hakkında bilgi vermek ve tanışmak amacıyla düzenlenen protokol ziyaretleri devam ediyor. Ege Üniversitesi Elektrik-Elektronik, Bilgisayar ve Dokuz Eylül Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği bölüm başkanları 7 Şubat 2002 tarihinde Şube Başkanı Musa ÇEÇEN, Yönetim Kurulu sayman üyesi Özcan UĞURLU, Mükremin ZÜLKADİROĞLU, Oğuz DİKENELLİ ve Şube Müdürü N. Sedat GÜLŞEN tarafından ziyaret edildi.

İlk olarak Ege Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şaban EREN ile yapılan görüşmede Şubemizin bu çalışma dönemi içinde yer alan hedefleri içerisinde yer alan, yazılım mühendisliği kongresi düzenlenmesine yönelik görüş alışverişinde bulunuldu. Üniversitelerle ortak çalışmaların devam etmesi dilekleriyle sona eren görüşmenin ardından Ege Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Metin ÇOLAK ziyaret edildi. Metin ÇOLAK görüşmede üniversite-sanayi-Oda işbirliğinin önemli olduğunu belirterek öğrencilerle ilişkiler ve meslek tanıtımlarına ağırlık verilmesi gerektiğini söyledi. Yönetim Kurulu Başkanı Musa ÇEÇEN de elektronik ve haberleşme mühendisleri ve üye

çalışmalarına bu dönem daha da ağırlık verileceğini vurguladı.

Ege Üniversitesi ziyaretlerinin ardından Dokuz Eylül Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. İrem ÖZKARAHAN ile görüşülerek üniversite çalışmaları ve Odamızın bu konuda yapabileceği katkılar dile getirildi. Ziyarete aktif eğitim sistemi konusunun mühendislik eğitiminde ne şekilde gerçekleştirilebileceği ve akreditasyon konusu işlendi.

Karşıyaka Kent Meclisi çalışmaları hakkında bilgilendirme, asansör denetimlerinin sürmesi yönünde kararların alındığı ve ortak yapılacak etkinlikler konusunda görüşmelerde bulunulan; Şube Başkanı Musa ÇEÇEN, Başkan Yardımcısı E. Sabri AKSÜT, Taner İRİZ ve N. Sedat GÜLŞEN'in katıldığı Karşıyaka Belediyesi ziyareti ise 12 Şubat 2002 tarihinde gerçekleştirildi.

Protokol ziyaretleri 13 Şubat 2002 tarihinde İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet PİRİŞTİNA'yı ziyaret ile devam etti. Ziyarete Şubemiz Yönetim Kurulu üyeleri Musa ÇEÇEN, E. Sabri AKSÜT, Seyhun DALGIÇ, Şemsettin BABADAĞ ve Şube Müdürü N. Sedat GÜLŞEN, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kente yönelik çalışmaları

hakkında bilgilendirildi. Alsancak Sahil Bulvarı düzenlemesi, Kordonyolu ve Konak altgeçiti gibi kent içi düzenlemeler konusunda bilgiler aktaran PİRİŞTİNA, belediye ve meslek odalarının ortak çalışmalarında başarı sağlandığını vurguladı. Şubemizin e-devlet ve e-kent projeleri ile ilgili bilgi verdiği görüşmede ayrıca konutlarda enerji tasarrufu projesine Büyükşehir Belediyesi tarafından da destek verileceği bildirildi.

15 Şubat 2002 tarihinde İzmir Valisi Alaaddin YÜKSEL ziyaret edilerek asansör denetimleri, enerji tasarrufu projesi, yenilenebilir enerji kaynakları konuları görüşüldü.

Alaaddin YÜKSEL enerji konusunun bu yüzyılın en önemli konularından bir tanesi olduğunu enerji meselesinin sempozyumlar ve kongrelerle tartışılmaya devam edilmesi gerektiğini vurguladı. Rüzgar enerjisi ve jeotermal enerjinin İzmir'de uygulanması konusunda çalışmaların devam etmesi gerektiğini belirten YÜKSEL bu konuda valilik olarak katkı koymaya hazır olduklarını belirtti.

Kaçak elektrik kullanımının çözülmesi gerektiğini, tasarruf konusunda da kampanyaların devam etmesi dileği vurgulanarak 2002 çalışmalarının revize edilmesinin önemli olduğu ve Odamızın İzmir Tasarruf Tedbir Komisyonu ile ortak çalışmalarda bulunabileceği açıklandı.

Alaaddin YÜKSEL Odalarla işbirliğinin devam etmesi dileğinde bulunarak görüşme sona erdi.

Türk Telekom 2. Bölge Müdürü Naci YILMAZ'ın Şubemizi ziyareti ise 5 Şubat 2002 tarihinde gerçekleşti. Türk Telekom özelleştirme süreci ve GSM operatörü

firmaların Türk Telekom altyapısını kullanmasına ilişkin olumsuzlukların görüldüğü ziyarette daha önce gerçekleştirilen İletişim Günlerinin tekrarlanması ve teknolojik gelişmelerin yakından izlenmesine ilişkin öneriler sunuldu.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

EMO İzmir Şubesi 24. Dönem Danışma Kurulu ilk toplantısını 20 Şubat 2002 tarihinde yaptı.

Henüz komisyonların oluşmamış olması nedeni ile önceki dönem Şube Yönetim Kurulunda asil ve yedek üyeler ve Oda delegelerinin katılımı ile toplantı gerçekleştirildi. 24. Dönem Yönetim Kurulu Çalışma Programı hakkında bilgilendirme sonrasında üyeler programa ilişkin görüş ve düşüncelerini aktararak çalışmalara katkı koydular. Toplantıda Şube Genel Kurulları hakkında bilgi verilerek, Oda Genel Kuruluna yönelik gelişmeler ve kurulların oluşmasında yapılacak katkılar dile getirildi.

İMOP DOSTLUK TURNUVASI SÜRÜYOR

İzmir Meslek Odaları Platformu 1. Dostluk Futbol Turnuvası iki grup halinde sürüyor. EMO futbol takımı ilk iki maçını bir mağlubiyet, bir galibiyet ile tamamlamıştı.

Grubunun güçlü takımlarından biri olan Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası ile yaptığı 3. maçında 1-1 berabere ayrılan takımımız, 4. maçında Maden Mühendisleri Odası ile yaptığı maçta 1-5 gibi farklı bir galibiyete ulaşarak Turnuvada ilk dört takım arasında yer aldı.

Baro, Diş Hekimleri, Muhasebeciler ve EMO'nun oluşturduğu final grubunda futbol takımımız 16 Şubat 2002 tarihinde Baro ile

yaptığı karşılaşmada sahadan 6-0 yenik ayrıldı. Alınan bu yenilgi ile final şansını kaybeden takımımız 3.lük maçını SMMO ile oynayacak. Takımımıza başarılar diliyoruz.

BASIN AÇIKLAMASI

TMMOB tarafından Afyon Sultandağı yöresinde yaşanan 6 şiddetindeki depremle ilgili olarak yapılan incelemeler sonucunda bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Basın açıklamasında şunlar dile getirildi.

- Özellikle yerleşimlerinde zemin etkisinin hasarın oluşmasında önemli bir etken olduğu Çay ve Eber'de gözlemlenmiştir. Deprem sırasında zemin binaların ağırlığını taşıyamamıştır. Ayrıca yıkılan binada hem malzeme, hem proje hem de yapı hatası olma ihtimalinin çok yüksek olduğunu tahmin etmekteyiz. Bu kooperatifin tarım alanı içersinde olması da ayrı bir tartışma konusudur.

- Özellikle sekiz katlı binaların yapımının sulak tarım alanı içinde başlatılmış olması oldukça vahim bir gelişmedir. Yapı ile ilgili mühendislik mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinden hiç birinin mensubunun bulunmadığı bir yerleşimde sekiz katlı bina inşaatlarına başlanmış olması dikkat çekicidir. Çay bölgesindeki Sanayi Sitesi, Bakanlıkların ve devlet kuruluşlarının uyguladığı tip projelerde bile gerekli denetim ve projelendirme süreçleri düzgün işlemediği zaman en küçük bir depremde yıkılmanın önüne geçilemediğini göstermektedir. İmar Mevzuatı'nın; planlama-projelendirme-yapım ve denetim şeklinde bir bütün olarak ele alınmadığı ve bu alanın kamusal bir hizmet alanı olarak görülmediği sürece benzer sonuçlardan kaçınılamayacağı bir gerçektir.

- Afet yönetimi açısından bakıldığında depreme müdahale de geçmiş dönemlerdeki yanlışların tekrarlanmadığı görülmektedir. Kuşkusuz Sultandağı depremi, bölgesel yıkıcı bir deprem olmadığından, böyle bir afet yönetiminin başarısını değerlendirmek yeterli bir deneyim değildir.

- 6 büyüklüğündeki bir deprem Türkiye'nin herhangi bir yerinde herhangi bir zamanda olabilecek bir depremdir. Her seferinde yapılaşmaya uygun olmayan alanlardaki plansız gelişmeler, projersiz ve denetimsiz yapılaşmalar,

doğal afetlerin felaketlere dönüşmesine yol açmaktadır.

- Yapı üretim süreci bölgesel ve kentsel planlamadan başlayan, projelendirme ile devam eden yapımı ve denetimi de kapsayan bir süreçtir. Bu süreçte bütün mühendislik ve mimarlık disiplinlerinin ortak çalışması gerektiği halde bunun başarılamadığı ortadadır. Ülkemizdeki yasal düzenlemeler böylesine bir sürece elverişli değildir. Yapı üretim sürecinin temel bileşenlerinden denetim sürecinin kamusal bir perspektifle ele alınmadığında amacına ulaşamayacağı da açıktır.

- Son Yapı Denetim Yasası'nda yer alan 19 pilot il arasında Afyon ile birlikte 1.derece deprem bölgesinde olduğu halde pilot il seçilmeyen illerin bulunması, bu illerdeki yapı üretiminin görece az olması nedeni ile bu bölgeleri kâr amacı güden yapı denetim şirketlerinin pazarı olarak görülmemiş olmasından kaynaklanmaktadır.

- En riskli alanlardan başlayarak "bölgelerin depreme dayanıklılık envanteri"nin çıkarılmaya başlanması gerekiyordu.

- Yine bu kırsal karakterdeki alanlarda her çeşit yapının asgari norm ve standartlara uygun olarak yapılması gerekliliği depremle yaşama bilinci kadar "yapı üretme bilinci"nin de gelişmesi ile mümkündür. Bugün Eber'de bu standart ve normlara uymayan birçok bina yıkılırken aynı norm ve standartlara uymayan birçok binanın Türkiye'nin değişik yerlerinde kaçak olarak yapımı da sürmektedir.

- Türkiye halkının yüzde elliye yakını kırsal karakterli yerleşim alanlarında yaşamaktadır. Deprem bölgesinde bulunan ve hasar gören bina tipolojisinin ise bu alanlarda yaygın olduğu açıktır.

- Deprem bölgesinde ortaya çıkan sorunlardan bir tanesi de yapı üretiminin teknik gerekliliğinin karşılanmadığıdır. Mühendislik tekniğine uygun bir çok yapı en ufak bir hasara uğramazken diğer yapılar yerle bir olmuştur.

Tüm gözlemlerimizi değerlendirdiğimizde sosyal devletten ve toplumu yararı ilkesinden vazgeçilmesinin sonuçlarının her alanda olduğu gibi Sultandağı depreminde de karşımıza çıktığını göstermektedir.

24. DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI

Sunuş

Artık tek kutuplu hale gelen dünyada, kapitalizm küresel programını uyguluyor. Küreselleşmenin savunucuları dünyanın artık ekonomik bütünleşme sürecine girdiğini, tek yanlı bağımlılık ilişkilerinin ortadan kalktığını, bunun yerini karşılıklı bağımlılık ilişkilerinin aldığını söylemektedirler. Yaşananlar ise, söylenenleri doğrulamamakta dünyada tek yanlı bağımlılık ilişkileri devam etmektedir.

Sermayenin serbestleşmesinin önündeki engeller tek tek kaldırılırken, emeğin hakları kısıtlanmakta, örgütlülüğü dağıtmaya, direnci kırılmaya çalışılmaktadır. İtiraz edilmeden kabul edilmesi istenen küreselleşme, gerçeğin kendisi ve bitmiş bir süreç olarak sunulmaktadır. Bu süreç karşısında, "insanlığın yapabileceği bir şey yok, en iyisi serbest piyasadır, en iyisi özel mülkiyettir, toplumsal ve dayanışmacı çözümler artık önemini yitirmiştir, alternatif yoktur" denilmektedir.

57. Hükümetin "milliyetçi" yapısı ve iddiasına karşın, Türkiye'nin iç ve dış politikaları "yabancılar" tarafından belirlenmeye devam edilmektedir. Türkiye'nin üretici güçleri bir kenara itilmekte, emekçi sınıfların haklı talepleri göz ardı edilmekte, mühendisleri ve mimarları gözden çıkarılmakta, milyonlarca insan insanlık onurunun ayaklar altına alındığı bir yaşama mahkum edilmektedir.

IMF'ye verilen sayısız niyet mektubuyla özelleştirmelerin hızlandırılacağı, işçi-memur ücretlerinin düşük tutulacağı, kamu yatırımlarının durdurulacağı taahhüt edilmiştir. Toplumun ekonomik, sosyal, kültürel yaşamı, kentlerin kaderi yeniden belirlenmektedir. Rant ekonomisi gelişmekte, sanayileşme ve üretim gerilemektedir. Özelleştirmeler genişleyerek sürdürülmektedir. Bu durum, sendikasızlaşmayı, örgütsüzlüğü, taşeronlaşmayı, ücret düşüklüğünü, işsizliği, açlığı getirmektedir.

Bu liberal-piyasacı siyasal yaklaşım bugün, hem merkezi hem de yerel yönetim alanında büyük tahribatlar yaratmaktadır. Yaşanan ve ülkemizi derinden etkileyen deepremler, bilimin ve teknolojinin gereklerine göre

yapılmış, ulusal, bölgesel ve kentsel planlama yerine arsa rantlarına ve spekülasyona dayalı yerleşimlerin ve kentleşmenin, nelere mal olduğunu, piyasa mantığına teslim olmuş bir sistemin, toplumsal ve insani sorunlar karşısında ne kadar körleştirdiğini, sosyal boyutu zayıflatılmış bir devlet örgütlenmesinin ne kadar aciz bir yapıya dönüştüğünü ve kamu yönetiminin ne kadar etkisizleştirdiğini gözler önüne sermiştir.

Milyonlarca insan kaderiyle baş başa bırakılmış, temel bir insanlık hakkı olan güvenli yaşam haklarından mahrum bırakılmış, can güvenliklerinin olmadığı mekanlarda yaşamaya mahkum edilmiştir. Yaşanan acılar bile rant ortamına dönüştürülmekte kullanılmış, çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnamelerle kamusal denetim alanı "özel şirketlere" devredilerek ticarileştirilmiştir.

Özelleştirme ve tahkime Anayasal bir nitelik kazandırılarak, MAİ hükümleri uygulamaya konulmuş, sömürge hukuku tesis edilmiştir. Uluslar üstü ve yerli sermayeye yeni yatırım alanları açmak için neden oldukları "enerji krizi" senaryoları hazırlanmakta, yapı-ışlet-devret projeleriyle fiyat ve alım garantileri verilmekte, ülke topraklarının bir bölümü "serbest bölgeler ve endüstri bölgeleri" adı altında peşkeş çekilmektedir.

Bütün bu koşullar, emekçi sınıfları ve onların bir bölümünü oluşturan mühendislerin ve mimarların da büyük çoğunluğunu doğrudan etkilemektedir. Özellikle son yirmi yılda üretim ekonomisinin bütünüyle bir yana bırakılarak rant ekonomisine ağırlık verilmesi ülkemizin ve halkımızın geleceğini tehlikeye attığı gibi, mühendislerin varlık nedenlerini ortadan kaldırmaktadır. Ulusal kalkınma, bilim, teknoloji ve sanayileşme politikalarının belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi, halkımızın ve mühendislerin refah düzeyinin yükseltilebilmesi için de en önemli hedeftir. Türkiye'nin dünyadaki hızlı değişimi yakalayabilmesi için öncelikle ülkeyi yönetenlerin bilimsel düşünceye değer vermesi, ulusal çıkarları ve toplumsal yararları ön plana çıkartacak teknoloji politikalarını benimsemesi, kalkınmayı kendi teknik eleman gücü ile yakalama hedefi olması ve tüm bunlar

için çağdaş, demokratik bir yapılanmaya ödünsüz ve koşulsuz olarak yönelmesi zorunludur.

Avrupa Birliği adaylığı sürecinde, demokrasinin temel kuruluşlarından meslek odalarına Türkiye'nin demokratik-hukuk devleti olması yolunda önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Üye ve meslek sorunlarını toplumsal sorunlarla birlikte değerlendiren bugüne kadar söylemlerinde çevreden, kalkınmadan, planlamadan, örgütlenme hakkından, insan haklarından demokrasiden söz eden meslek odalarının, önümüzdeki süreçte bu taleplerinin gerçekleşmesi için daha etkin mücadele içinde olmaları gerekmektedir.

Odamızın uzmanlık alanı içinde yer alan elektrik, elektronik, bilgisayar sektörlerindeki hızlı gelişmeler insan yaşantısını doğrudan etkilemektedir. Bu sektördeki gelişmeleri izlemek, ilgili diğer kuruluşlarla bilimsel işbirliği içinde olmak, kamuoyunu ve üyeleri bilgilendirmek Şubemizin önemli görevleri arasında yer alacaktır. Şubemiz bu hedeflere 34 yıllık bilgi birikimi ve var olan kaynakları en iyi şekilde kullanarak ulaşacaktır.

Şube Yönetim Kurulumuz, 24. Dönem Çalışma Programını örgütlenme perspektifi yaklaşımında oluşturmuştur. Bu yaklaşım; kendisini bir erk olarak tanımlamak yerine, üyelerle birlikte çalışma, üretme, kararlaştırma ilkesiyle, yıllar içinde elde ettiği birikimi ve mühendislik bilimi ve toplum yararını temel alan evrensel ilkelerin yol göstericiliğinde, gücünü üyeleri ile kurduğu ilişkilerin derinliğinden alan, demokrat, özgürlükçü, eşitlikçi, emekten yana bir anlayışla yerine getirecektir.

Tüm üyelerimizi bu anlayış çerçevesinde daha etkin, üretken ve güçlü bir EMO için çalışmalara aktif olarak katılmaya çağırıyoruz.

Saygılarımızla.

EMO İzmir Şubesi

24. Dönem Yönetim Kurulu

Örgütlenme Çalışmaları

- Üyelerimizin uzmanlık alanları ve iş deneyimlerinin belirlenmesi için uzmanlık profili çalışması yapılacak ve üye iletişim projesi kapsamında üyelere ilişkin bilgiler, anket, ikili görüşme gibi çeşitli metotlarla toplanacak, toplanan verilerin değerlendirilmesiyle üye ilişki

stratejileri belirlenecek üye ilişkilerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

- Oda çalışmalarının en geniş üye katılımı ile yapılması yolu ile üyelerin oda etkinliklerini ve politikalarını sahiplenmesi sağlanacaktır.
- İşyeri ve bölge bazında temsilciliklerin geliştirilmesi ve artırılması çalışması yürütülerek temsilcilik yapısı daha etkin duruma getirilecektir. Üyelerimizin yoğun olarak bulunduğu yerleşim alanları belirlenerek yeni alanlarda temsilcilikler açılacaktır. Temsilciliklerimizin oda-şube çalışmalarını yerelerde hayata geçirmeleri için çaba sarf edilecektir.

Üye - Oda İlişkileri

- İş arayan üyeler ve mühendis arayan firmalara yönelik olarak çalışmaların kurumsallaşması sağlanacaktır.
- Özel sektörde çalışan üyelerimizle ilişkiler geliştirilecek, çalışma ve istihdam koşullarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- Üye Oda ilişkilerinin irdelenmesine yönelik oda içi planlı toplantılar yapılacak, üyelerin sorunlarını anlatacağı ortamlar yaratılacaktır.
- Üye olmayan meslektaşlarımıza yönelik çalışmalar geliştirilecek, üyelik kampanyaları düzenlenecektir.
- Oda isminin, Elektronik ve Bilgisayar Mühendislerini de kapsayacak şekilde olması yönünde çalışmalar geliştirilecektir.
- Kamuda çalışan üyelerimizin özlük, ekonomik ve mesleki sorunlarına ilişkin somut taleplerimizle ilgili çalışmalar sürdürülecek, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmeleri yönünde destek olunacaktır.

Şube Çalışmaları

- Avrupa Mühendisliği konusunda bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılacak, TMMOB ve Oda çalışmalarına katkı sağlanacaktır.
- Tüm örgütte kullanılması amacı ile EMO Otomasyon Programı hazırlanacaktır.
- CE (Conformity Europe) Uygulamaları, Uygunluk Değerlendirme, Piyasa Gözetim / Denetimi gibi konularda çalışma yapılacak, sektörümüzle ilgili olarak eğitim ve bilgilendirme çalışmalarında bulunulacaktır.
- Şube kalite sistemi ISO 9000 standartlarının da değişmesi nedeni ile yeniden

değerlendirilecek, Yönetim Kurulu üyeleri, Oda çalışanları, komisyon ve diğer ilgililerin eğitilmesi sağlanacaktır.

- Şube arşiv sistemi geliştirilecek ve elektronik ortam kullanılarak rapor, yazı resim vb. dokümanların üyelerin bilgisine açılması sağlanacaktır.
- Toplumda enerji tasarrufu bilincinin geliştirilmesi amacı ile ilgili projelerin hayata geçirilmesi yönünde çalışmalar sürdürülecektir.
- Oda - Üye ve öğrenci ilişkisinin geliştirilmesi ve oda kaynaklarının etkin kullanımı amacı ile Eğitim Merkezi ile Şubenin birleştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.
- Üniversitelerle Oda ilişkilerinin geliştirilmesi amacı ile ortak etkinlikler arttırılacaktır.
- Tesisat ve taahhüt hizmetleri yürüten üyelerimizin birim fiyatlar, haksız rekabet, hukuk ve benzer alanlarda karşılaştığı sorunların çözümünde yardımcı olmak üzere çalışmalar yapılacaktır.

Eğitim Çalışmaları

- Üyelerimize internet üzerinden yayınlara ulaşma olanağı sağlanacaktır.
- Lisans eğitimi üzerine EMO görüşünün oluşması için yürütülen çalışmalara destek verilecektir
- EMO Meslek İçi Eğitim Yönetmeliği'nin uygulanabilmesi ve meslek içi eğitimlerin arttırılması amacı ile çalışmalar geliştirilecektir.
- Açık kodlu yazılımların kurumsal kullanımını yaygınlaştırılması amacı ile eğitim çalışmaları yapılacaktır.
- Bölgemizdeki üniversite öğrencilerinin ve meslektaşlarımızın mesleki doküman gereksiniminin sağlanabilmesi amacı ile kütüphanemiz geliştirilecek, süreli ve süresiz yayın sayısı ve odamız tarafından basılan bilimsel-mesleki yayınlar arttırılacaktır.

Teknik Çalışmalar

- Yazılım sektöründeki gelişmeler ve sorunların gündeme alınacağı, bu sektördeki ulusal politikaların tartışılması ve sektöre yeni, ağıllımlar sunabilmek amacıyla Ulusal Yazılım Sempozyumu/kongresi gerçekleştirilecektir.
- E-devlet ve E-kent etkinlik izleme ve strateji üretme çalışma grubu. oluşturulacak. Kamusal alan ve internet kullanımı konularında çalışmalar

yapılacaktır. Yerel yönetimlerle bu alanda yaptığımız çalışmaların geliştirilmesi yönünde girişimlerde bulunulacaktır.

- Kent ölçeğinde bireysel ve Kurumsal internet kullanımı ölçme anketleri yapılacak ve bu anketlerin tüm şubeler tarafından gerçekleştirilmesine destek olunacaktır.
- Daha önceki dönemlerde de gerçekleştirilen ve iletişim sektöründeki gelişmelerin tartışıldığı ve sektörde çalışan meslektaşlarımıza olanak tanıyan İletişim Günleri tekrar düzenlenecektir.
- Yangın algılama ve uyarma sistemleri standart ve yönetmelik çalışmalarının oluşturulması yönündeki çalışmalar tamamlanarak, güvenlik, yangın algılama ve uyarma alanlarında verilen hizmetlerin bir mühendislik hizmeti olduğu ve yapılacak çalışmaların Odamızca denetlenmesi gerektiği konusunda ilgili kurum, kuruluşlarla ilişkiye geçilecektir.
- Alarm sistemleri ile ilgili yürütülen "Alarm sistemi kurma işletme yeterlilik belgesi" çalışmalarında müdahil olunacak, bu konularda faaliyet gösteren firmalarda mühendis bulunma zorunluluğunun getirilmesi ve yapılacak projelerin odamızca denetlenmesi konusunda ilgili kurum ve kuruluşlara gerekli girişimlerde bulunulacaktır.
- Daha önce gerçekleştirilen Sempozyum ve etkinliklerin merkezi planlama ile diğer Şube ve Temsilciliklerce de yapılması yönünde çalışmalar yapılacaktır.
- Yüksek Gerilim tesislerinde İşletme, Bakım Danışmanlık Hizmetlerinin yaygınlaştırılması amacı ile çalışmalar yoğunlaştırılacaktır
- Asansör konusunda kent müzesi açılması, Sempozyum ve Fuar düzenlenmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır.
- Tip proje çalışmaları tamamlanacaktır.
- AG/YG Tesislerinde Projelendirmeye yönelik yazılımların üyelerce kullanımının yaygınlaştırılması ve proje kalitesinin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- SMM çalışmalarının geliştirilmesine yönelik olarak SMM konusunda Forum ve benzeri etkinlikler düzenlenecektir.
- Topraklama testleri, birliktirlik hizmetlerinin gelişimi ve kurumsallaşması yönünde çalışmalar arttırılacaktır.

EGE ÜNİVERSİTESİ CISCO NETWORKING AKADEMİSİ

Cisco Networking Akademi Programı, bilgi sistemleri teknolojileri ve bilgisayar ağları kurulumu/işletimi alanlarında yetişmiş insan gücü açığını kapatmak ve bu konularda uzmanlaşmak isteyen kişilere bir fırsat yaratmak amacıyla dünya çapında yürütülen kapsamlı bir eğitim programıdır. Bu program, toplam 4 dönemlik bir eğitimi kapsamaktadır. Bu eğitim toplam 4 dönemden oluşmaktadır. Her dönem 50-60 ders saati içermektedir. Eğitimler CNAP eğitmen sertifikasına sahip ve Network konusunda deneyimli (Ege Üniversitesi Kampüs Network Yönetim Grubu "NYG" üyeleri) eğitmenler tarafından özel olarak hazırlanmış laboratuvarlarda verilmektedir. Bir kursiyerin kursu takip edebilmek için temel PC ve internet kullanım bilgisine, dokümanları anlayabilecek düzeyde İngilizce bilgisine sahip olması yeterlidir.

Verilecek eğitim e-öğrenme tabanlıdır. Dokümanlar interaktif bir ortamda html ve flash animasyonlarıyla internet üzerinden takip edilmektedir. Sınavlar ise Cisco'nun internet sitesinden online olarak yapılmaktadır.

Öğrencilerin deneyim kazanması için kablolama uygulaması yaptırılmaktadır. Ayrıca kablolama dışında router konfigürasyonu ile ilgili uygulamalar, laboratuvar ortamında kurulmuş özel networkler üzerinde yeralan router ve switch'lerle öğrencilere eğitimle ilgili denemeler yapma imkânı sunulmaktadır.

Kursiyerler, Akademi programı kurlarını tamamladıklarını ve kurs içeriklerini gösteren Cisco Systems tarafından düzenlenmiş dört adet sertifikaya sahip olacaklardır.

Öğrencilerin almış oldukları eğitim, üreticiden bağımsız bilgi de içermektedir. Network ortamında yaşanan problemlere çözüm getirme ve bu çözümlere çeşitli network ürünleri ile ulaşılması mantığı öğrenciye verilmektedir. Laboratuvar ortamında Cisco tarafından üretilmiş cihazlar kullanılmaktadır.

CNAP eğitimi kar amaçlı değildir. Alınan ücretler masraflara ve laboratuvar kurulumuna harcanmaktadır. Ücretler kişinin öğrenci veya çalışan olmasına göre değişmektedir. Detaylı bilgi <http://cnap.ege.edu.tr> adresinden elde edilebilir. EMO üyelerine %10'luk bir indirim yapılmaya başlanmıştır.

e-posta: cnap@nyg.ege.edu.tr

İSTANBUL'A FUAR'A GİDİYORUZ

Bileşim Fuarçılık A.Ş. tarafından
organize edilen

OTOMASYON'02

9. Endüstriyel Otomasyon Fuarı ve

ELECTROTECH'02

3. Enerji, Elektrik ve
Elektronik Teknolojileri Fuarı

14 - 17 Mart 2002

tarihlerinde

Tüyap Fuar ve Kongre Merkezinde
yapılıyor.

Uluslararası firmaların da yeracağı
fuar paralelinde ayrıca

AEF MACHINERY'02

MATERIALS HANDLING'02

AEF WELDING'02, CHEMISTRY'02

fuarları da düzenleniyor.

Fuar kapsamında

17 Mart 2002

tarihinde EMO tarafından
düzenlenen etkinlikte

"Elektrik Tesisleri Topraklama Yönetmeliği"

semineri Prof. Dr. İsmail KAŞIKÇI
tarafından verilecektir.

*Ulaşımın ücretsiz olacağı gezide
sınırlı sayıda kontenjanın olması
nedeniyle katılım başvuru
sirasına göre değerlendirilecektir.*

Başvuru:

EMO İzmir Şubesi

0.232. 489 34 35

İBRAHİM TEDAŞ'I KURTARABİLİR (Mİ?)

İbrahim Arslan ismi medyaya yansıyan son kaçak elektrik operasyonu ile gündeme yerleşti. Medya biraz şekilci yaklaşım yediği dayaklar üzerine bir kısa film gösterimi yaptıysa da TEDAŞ İzmir Müessesesi hakkını yemeyip O'na yılın personeli ünvanını layık gördü. İbrahim ya da İbrahimlerin aslında yıllardır yaptıkları (ya da yedikleri) neden bu kez ulusal düzeyde görsel ve yazılı medyaya yansısı?

Nedenlerin birden fazla olduğu söylenebilir. Ancak en önemlisi bizzat Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan ve savunulan kaçak yapılara elektrik bağlanmasını (altı aylık kısa bir süre için!) yasal hale getiren kanunun maddesi değişikliği idi.

Bu madde ile TEDAŞ yalnızca bir tahsilat sorunu saydığı ve bunu yetkili ağızlardan defalarca dile getirdiği gibi zararlarını karşılayacak, görevleri arasında bulunan kaçak elektrik kullananlara karşı sürdürdüğü "savaştan" geçici mütareke ile kurtulacaktı.

Yıllardır siyasi baskıların mühendislik hesaplarını ve imar yasalarını hiçe sayarak yaptırdığı OG trafo merkezleri ile buna bağlı AG şebekesini dağıtım şebekelerinin etrafında doğal olarak yapılaşan gecekonducular bu kapsama alanındaki yutuverdi. Çok geçmeden iş OG arızalarında bile müdahale ederek "çözen", trafo kapılarının menteşe kaynak tamir sektörü yaratan bir TEDAŞ-vatandaş yardımlaşmasına dönüştü.

TEDAŞ bugüne kadar yasadışı yapılaşmanın içinde neden bulunduğunu açıklayamadığı şebekesinin bazen orada bulunan birkaç yasal abonesi, bazen ulusal ekonomiye verilen zarar, bazen de çalışanlarına verilen fiziki zararlarla savundu ama inandırıcı olamadı.

Kaçak elektriğin kaçak yapılarda kullanıldığı iddiaları kulağa hoş gelen bir tekerlemeden ibarettir. Bu iddiada doğruluk payı varsa da eksik olması nedeni ile yanlıştır. Bugün ülkemizde olduğu gibi kentimizde de ticarethaneden konutlara kaçak tüketim yasal-yasadışı, varsılı-yoksul dinlemeden toplumsal bir alışkanlık edinilmiş, bunun için etkili ve değişik yöntemler geliştirilmiş, cihazlar üretilip pazarlanmıştır. Elinde mühür pense seyyar sünnetçi örneği sayaç endeks ayarlayıcılarının dolaştığı bilinen bir gerçektir.

Bu gerçeği Aydın Müessesesi Müdürlüğü farketmiş olacak ki kaçak operasyonunu şehrin en gelişmiş mahallerinde gerçekleştirmiş ve bu iddiamız için epey "tatminkar" sonuçlar alınmıştır. Ayrıca kaçak yapılaşmaya bağlanacak elektriğin kaçak olarak kullanılmayacağına dair bir belirti de yoktur. Aksi daha mümkündür, çünkü şu an için "girilemeyen" konutlara abone sonrası nasıl girileceği ve nasıl endeks alınıp nasıl kontrol yapılacağı şüpheli (belli)dir.

Asıl sorun TEDAŞ'ın yanlış elektrik satış yöntemleridir.

TEDAŞ uygulamaya koyduğu andan itibaren Odamızın ve kamuoyunun eleştirisi ve itirazlarına yol açan 150 kWh üstü tüketime %50 zamlı ücret uygulanmasına dair sonuçlar çizelge-1'dedir. Burada kentin Konak bölgesinde iki farklı sokak için yüzden fazla abone tüketimi üzerinde yapılan bir çalışma gösterilmektedir. Ekonomik durumu nisbeten yüksek olan Mithatpaşa Caddesi'ndeki 125 aboneden %75'i zamlı tarife girerken seçtiğimiz değişik tüketim grupları arasında dağılım bakımından bir farklılık gözükmemektedir. Ekonomik durumu nisbeten düşük sayılabilecek Yeşilyurt 9116 ve 9110/2 sokaklarda 130 aboneden ise %65'i, Yıldız ve Zafer Caddelerinde 113 aboneden %30'u zamlı tarife girerken, seçilen tüketim gruplarındaki abone sayısı tüketim yükseldikçe düşmektedir.

YER	150-250 kWh		250 -350 kWh		350 -450 kWh		450 kWh üzeri		Toplam 150 kWh üzeri		Toplam	
	Abone Sayısı	%	Abone Sayısı	%	Abone Sayısı	%	Abone Sayısı	%	Abone Sayısı	%	Abone Sayısı	%
Mithatpaşa Cad.	24	19,2	18	14,4	22	17,6	28	23,2	93	74,4	125	100
												Ocak 2002
9116 ve 9110/2 Sk.	38	29,2	18	14,4	14	11,2	11	8,8	81	64,8	130	100
												Ocak 2002
Yıldız ve Zafer Cad.	28	24,7	6	5,3	-	-	-	-	34	30	113	100
												(Şubat 2002)

9116 ve 9110/2 sokaklarındaki abonelerden 150 kWh aylık tüketimi geçenlerin %38'i 150-250 kWh %11'i 450 kWh üzeri grubundayken, Yıldız ve Zafer Caddelerinde abonelerden 150 kWh aylık tüketimi geçenlerin % 24,7 si 150-250 kWh arasında ancak %5,3'ü 250-350 kWh grubunda yer almış, bunun üzerinde herhangi bir tüketim gerçekleştiren abone olmamıştır. Sonuç aylara ve gelir düzeyine bağlı olarak tüketim değişse de 150 kWh sınırının konutlar için çok düşük ve bunun yüksek tarifeden elektrik satmak için "gizli" bir yöntem olduğudur. İzmir için 1.150.000 konut abonesinin ortalama 150 kWh geçenler için ortalama değer olarak kabul edilebilecek % 35 inin 150-350 kWh grubunda tükettiği görülür. Bu 400.000 abonenin 200 kWh kullanım için 01.02.2002 fiyatları ile fazladan KDV dahil 5

cent olarak ödediği bedel 4.000.000 USD/aydır. Hangi gücün (herhalde yasa tanımazlığın) karşılığı belirsiz olan güç bedeli (01.11.2001 tarihinden itibaren) konutlardan alınan 70 cent, sanayiden alınan 700 cent olmak üzere diğer abonelerle birlikte aylık 1.000.000 USD dir.

Dünyanın en pahalı elektrik enerjisinin satıp bu yetmiyormuşçasına kademelendirilmiş satış fiyatı ve güç bedeli altında değişik adlarla bunu daha da katmerleştiren, TEDAŞ'ın kaçak konutlara enerji verilmesine endekslediği kaçak tüketimin, kWh satış bedelinin (İzmir TEDAŞ'ın bilinmez bir hesapla yaptığı bilinmez bir tarihte abone başına düşeceği "müjdesi verilen" 10.000.000 TL bedel ayrı bir yazı konusu) iddiası gerçeğe dışıdır.

Kaçak yapılara mutlaka elektrik bağlamak (yoksa elektronik sayaç sattırmak mı?) için hiçbir resmi evrak istemeyen TEDAŞ muhtarlıkları

belediyelere ikame ederek numarataj vb bütün "resmi" evrakları muhtarlıklara, olmazsa iki şahitle TEDAŞ görevlilerine düzenlettiriyor. Bu kolaylıklar "abone olma" çabalarını "abone yapma" iradesi karşısında silikleştirip olma - yapma taraflarını niteliksel bir değişikliğe uğrattırıyor. Yapılar ruhsatsız, sağlıksız, güvensiz olsa da sayaçlar mutlaka elektronik olacak. 100.000 olarak dile getirilen bu abonelerin 6 ay içinde sayaca yatıracakları 10.000.000 USD'nin rekabeti, standartları, ulusal üretimi tamamlanmamış "akıllı sayaç" pazarındaki bu aceleye getirilen zorunluluğun kimlere fayda sağladığı ve sağlayacağı en azından bir "akıl" örneği olarak yarınlara kalacaktır.

Daha önceki örneklerde kaçak yapılara şantiye tarifesinden elektrik bağlanırken bu kez normal tarife üzerinden iştirak bedeli

tahakkuk ettirilerek yasal yapı sahibi olmaya çalışmanın anlamsızlığı ve gereksizliği resmileştirilmiştir. Öyle ki geçtiğimiz yıllarda inşaat ruhsatı aldığı binasına oturma raporu alınca kadar şantiye tarifesi üzerinden abone olanlar aftan abone olanlarla kıyaslayabilirken bu kez ancak oturma raporu alan yapılar yeni uygulama kapsamında abone yapılarla aynı abone grubunda kabul edilerek karşılaştırılıyor. TEDAŞ kendi yönetmeliklerine uymasa bile imar yasası açısından işlediği suç itibarıyla tam teşebbüs aşamasını geçmiştir.

Özelleştirme sürecinden bu yana yükselen kayıp-kaçak oranlarına etkin ve bilimsel tedbirler almak yerine, periyodik muayenenin unutulması, sayaç okumanın özelleştirilmesi, erken emeklilik ve uzman personelin verimsizleştirilerek kurumdan uzaklaştırılması, TEDAŞ'ın yatırımı yerine üçüncü şahıslara yaptıracağı tesislerle şebekesini yenileme ve büyütme anlayışı sonun "sonu" oldu. Kurum yıllardır oynaması gereken sahada oyunculuktan, hakemliğe ve giderek saha kenarındaki "teknik" direktörlüğe uzanan görev

anlayışını terk ederek, birer kamu görevi olan elektrik üretim, iletim, dağıtım tek elden yerine getirmelidir.

Kurum bunca yanıştan sonra kaçak yapılaşma bölgelerindeki şebekesini bir direk olmak üzere genişletmemeli, amaç yalnızca mevcut yapılara enerji vermekse enerji bu haliyle bağlanmalı paftalarda mevcut şebeke kırmızı çizgiyle sonlandırılmalı, Odamız ve belediyeler de dahil olmak üzere ilgili kurumlara iletilmeli, rant ve spekülasyona yol açmayacak zorunlu imalatlar ise müşterek bilgi ve olur ile yapılmalıdır

11 imar affından sonra yeniden ve yine çıkarılması gerekmiş olan bu af altı ay sonra bittiği ilk günden itibaren yeni bir af beklentisinin nedeni olacaktır.

Ancak kamuoyu gibi Odamız da bu süreçte, abone olacak yasadışı yapıların sayı ve tüketimlerinin sonuçlarını kamuoyuna duyurulmasında ve yeni yanlışların tekrarlanmaması konusundaki etkinliğini sürdürecektir.

Şimdi de onulmaz korkundur

Evde ekmeğin tükenmesi

Un titer, ekmek titer, "gelsin ödüncüler

Unutacak mısın yüreğim.

**"8 Mart Dünya
Emekçi Kadınlar Günü"nü
Kutluyoruz.**

**TMMOB
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
Yönetim Kurulu**

E-Demokrasi: Yeni Bir Ütopya mı?

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler tüm toplumları etkiliyor ve değiştiriyor. Bu değişimden kaçmak yada değişimi yok saymak mümkün değil. İnternet olgusunda somutlanan bu değişim bireyleri ve kurumları davranış kalıplarını yeniden gözden geçirmeye zorlarken, tüm toplumun üst kurumu olan devletin de bu değişimi kavraması, toplum yararına kullanması ve gerektiğinde yönlendirmesi gerekiyor.

Peki Türk devletinin bu değişimi yönlendirmek ve toplum yararına kullanmak için bir planı var mı? Aslında tam olarak yok demek haksızlık olabilir. Çünkü Türk devleti Avrupa topluluğuna aday diğer ülkelerle birlikte eAvrupa+ olarak adlandırılan eylem planını uygulamaya karar vermiştir. Bu eylem planı Avrupa Topluluğunun eAvrupa olarak tanımlanan ve Haziran 2000 de kabul edilen eylem planının temel ilkelerini benimsemektedir[1]. Bu eylem planının temel ilkeleri : herkese ucuz, hızlı ve güvenli İnternet erişiminin sağlanması; bilgi teknolojilerini kullana ve üreten insan

kaynağına yatırım yapılması; ve İnternet kullanımının canlandırılması(e-iş, e-devlet, e-sağlık, e-egitim vb) olarak belirlenmiştir. Tüm bu hedeflere 2002 sonuna kadar ulaşılması amaçlanmaktadır. Türkiye'nin bu hedefleri değil 2002 sonu 2010 sonunda bile yakalayabileceği kuşkuludur ve henüz bu hedeflere ulaşmak için ciddi bir koordinasyon ve planlama çabası gözükmemektedir.

Durum umutsuz olmakla birlikte, geriden gelmenin sağladığı çok küçük bir avantaj da var. Geriden gelenler öndekilerin yaptıkları yanlışları önceden görüp, daha bütünsel bakma şansına sahiptirler. Bu bağlamda Türkiye planlamasını eylem planında belirlenen hedeflere ek olarak Avrupa deneyiminin sonuçlarını ve buradan çıkarılan yeni hedefleri de dikkate alarak yapabilir. Bu konudaki güncel tartışmalar ve eleştiriler eAvrupa eylem planının e-demokrasi konusunda net bir hedef koymaması çerçevesinde yoğunlaşıyor [2]. Dolayısıyla Türkiye'nin bu tartışmalar ışığında geleceğini planlama şansı var.

E-demokrasiyi gelecek planı içine almak için öncelikle bu kavramı tanımlamak gerekiyor. Aström'ün sınıflaması kavramı netleştirmek için bence son derece yararlı [3]. Aström çevrim-içi demokrasiyi üçe ayırıyor: çabuk demokrasi; güçlü demokrasi ve ince demokrasi.

Çabuk demokrasi yaklaşımı yurttaşların politik karar olma sürecine direk katılması temel fikrine dayanıyor. Özellikle İnternet tabanlı e-oylama teknolojilerine dayanan bu yaklaşım, bölgesel ölçekten ülke ölçeğine kadar tüm kararların İnternet ortamında

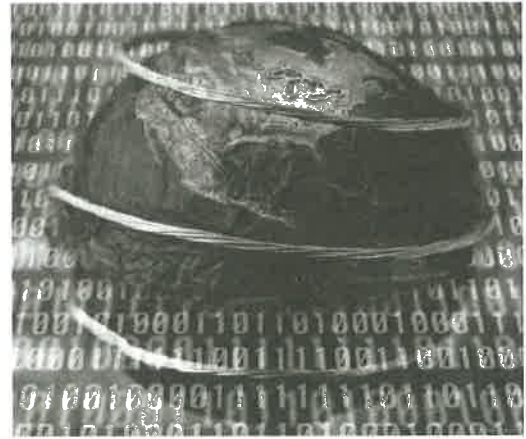
oylanarak alınmasını öneriyor. Başka bir deyişle internet'in bir siber agoraya dönüştürülmesi amaçlanıyor.

Güçlü demokrasi yaklaşımı ise kararların oluşturulma sürecinin karar alma sürecinden daha önemli olduğu temel görüşünden hareket ediyor. Bu yaklaşımda internet, kararların oluşturulması için bir tartışma ortamı olarak kabul ediliyor. Dolayısıyla güçlü demokrasi çabuk demokrosinin tersine karar alma sürecini yavaşlatıyor ve kararlar üzerinde daha çok ve daha geniş kesimlerce tartışarak daha doğru kararların oluşturulmasını amaçlıyor.

Ince demokrasi yaklaşımı ise karar oluşturma ve karar alma süreçlerinin temsili demokrasi yerine internetten yapılması fikrine karşı. Bu yaklaşımda yurttaş internet üzerinden devlet ile ilgili servis alan bir müşteri gibi düşünülüyor. Bu bağlamda internet seçimden önce adayların hedeflerini tanıttıkları, seçimden sonra ise hizmetlerin hedefe dönük ve daha verimli olması için kullanılan bir araç olarak düşünülüyor.

Aslında Aström tarafından farklı sınıflar olarak tanımlanmasına karşın, çabuk ve güçlü demokrasi tanımlamalarını bence birleştirmek mümkün. Yani kararlar öncelikle güçlü demokrasi yaklaşımında olduğu gibi internet üzerinde tartışılır ve bu tartışmalar sonucunda oluşan kararlar internet üzerinden oylanabilir. Burada asıl ayrım e-demokrasi ile temsili demokrasi arasında sanki. Başka bir deyişle e-demokranin temsili demokrasinin bazı kurumlarının ve mekanizmalarının yerine teknoloji açısından geçip geçemeyeceği tartışılmıyor. Teknolojik açıdan bir yapılabirlik sorunu olmadığı kesin. Sorun sosyolojik açıdan toplumun e-demokrasiyi karar oluşturma ve karar olma süreçlerinde, temsili

demokrasi mekanizmaları yerine kullanıp kullanamayacağı. Biraz iyimser bir insanın e-demokrasinin toplum tarafından kabul edileceğine ve kullanılacağına inanması çok kolay. Örneğin ben de buna gönülden inanıyorum. Bence asıl sorun bu yeni kültürün nasıl yayılacağı. Fakat olaya Türkiye açısından bakıldığında, kültürün yayılmasına ek bir teknolojik altyapı problemi olduğunu da göz önüne almak gerekiyor. Türkiye henüz eAvrupa eylem planı hedeflerinin çok uzağında olduğu için, sadece yüzde biri internet erişimi olan ve temsili demokrasiyi henüz oturtamamış bir toplumun, e-demokrasiyi hedeflemesi saçma gibi gözüküyor. İşte geriden gelmenin avantajı olarak vurgulamak istediğim konu bu. Türkiye eAvrupa hedeflerine dönük olarak altyapısını tamamlarken, aynı zamanda bir e-demokrasi kültürü de yaratabilir.

Bu noktada altyapının geliştirilmesine paralel olarak e-demokrasi mekanizmalarının ve kültürünün nasıl yaratılacağı sorusunun cevaplanması gerekiyor. Watson ve Mundy e-demokrasinin yayılımı için önerdikleri üç aşamalı eylem planı bu açıdan incelemeye değer görünüyor [4]. Bu üç aşama başlangıç, yayılım ve kişiselleştirme olarak isimlendirilmiş. Başlangıç aşamasında

yurttaşların devletin farklı seviyedeki ve farklı birimlerdeki bilgilere tek noktadan erişebilecekleri bir portal oluşturulması ve bu portalın kullanımının yaygınlaştırılması öneriliyor. Yayılım aşamasında para ödenmesi gereken devlet hizmetlerinin portal üzerinden yapılmasının sağlanması ve politik karar oluşturma sürecinin seffaflaşması hedefleniyor (Güçlü demokrasi kavramı bu aşamada oluşturulabilir). Kişiselleştirme aşamasında ise kişi ile devlet arasında bire bir ilişki kurulması amaçlanıyor. Bu ilişki ile devlet kişinin örneğin tüm parasal durumunu izlerken, kişide kendi vergisinin nasıl harçandığını izleyebiliyor. Ayrıca bu aşamada kişi kendi ilgilendiği konularda karar oluşturma ve karar alma süreçlerine doğrudan katılabiliyor.

Watson ve Mundy'nin önerileri mantıklı görülmüş, bütün devlet bilgilerine tek noktadan ulaşılmasını ve bu yapının kullanılmasını sağlamak Türkiye'nin yıllarını alabilir. Bence Türkiye'nin kendine özgü bir modele gereksinimi var. Benim önerim evrimsel bir model. Öncelikle kent bazında örgütlenilecek. Kent yönetimi, valilik, kent üniversiteleri, odalar ve kentteki sivil toplum örgütleri biraraya gelerek kent portalında yer alması gereken bilgileri ve hizmetleri belirleyecekler. Bu noktada bilgilendirme, parasal ödemeler ve karar oluşturma grupları birlikte düşünülecek ve ilk fazda gerçekleştirilmesi kritik olanlar seçilecek. İlk faz tamamlanıp kullanıma açıldıktan sonra anketler yoluyla değerlendirilerek ikinci fazın gereksinimleri belirlenecek. Her fazda karar oluşturma sürecinin olgunluğu ve sağlanan şeffaflık değerlendirilerek, elektronik oylamanın yeni faza eklenip eklenmeyeceğine karar verilecek.

Bu arada evrimsel tarzda genişleyen kent portallarının tüm kent tarafından kullanımını sağlamak için halkevleri benzeri bir yapılanmaya gidilecek. Tüm kente dağılacak siber yurttaş evleri, kentlinin portalı kullanması, gerektiğinde tartışmalara katılması ve ödemelerini yapması için gereken tüm altyapıyı sağlayacak. Siber yurttaş evlerinde üniversite öğrencileri dönüşümlü olarak eğitmenlik ve teknik destek hizmetleri sağlayacaklar. Evlerin kullanımı sivil toplum kuruluşları tarafından planlanacak ve gerekirse belediye tarafından özel otobüs seferleri ile kentli buralara taşınacak.

E-demokrasinin Türkiyede yerleşmesi veya yukarıda çok kısa bir şekilde özetlenen modelin uygulanabilmesi birçok kişiye gülünç bir ütopya olarak gelebilir. Evet, bu önerinin bir ütopya olduğu doğru. Ama zaten bizde yeni bir ütopyayı özlememiş miydik?

KAYNAKLAR

1. European Commission. "Europe Action Plan." europa.eu.int/comm/information_society/eeurope/index_en.htm
2. A. Anttiroiko. "Toward The European Information Society." Comm. of the ACM Vol 44, No. 1.
3. J. Aström. "Should Democracy Online Be Quick, Strong, or Thin" Comm. of the ACM Vol 44, No. 1.
4. R. Watson ve B. Mundy. " A Strategic Perspective of Electronic Democracy" Comm. of the ACM Vol 44, No. 1

ÇUBUK TOPRAKLAMA ELEKTROTLARININ YAYILMA DİRENCİNİN YAKLAŞIK HESABINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

21 Ağustos 2001 tarihli Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği'nin Ek-T bölümünde, çeşitli topraklayıcı tiplerine ilişkin hesaplama örnekleri yer almaktadır. Yönetmelik çubuk topraklayıcının yayılma direnci için;

$$R_E = \frac{\rho_E}{2\pi L} \cdot \ell_n \frac{4L}{d} \text{ ana formülünü vermektedir.}$$

Söz konusu yayılma direncinin, $R_E = \frac{\rho_E}{L}$

basitleştirilmiş formülü ile bulunabileceği belirtilmektedir. Bu formüllerde L topraklayıcının boyu, d topraklayıcının çapı ve ρ_E toprak özdirencidir.

Proje üreten ya da uygulamadaki mühendislerin; yönetmeliğin izin verdiği yaklaşık formülü kullanırken dikkatli olmaları gerekmektedir. Bu yazıda anılan ana formül yerine yaklaşık formülün hangi koşullarda kullanılabilirliği açıklanacaktır.

X gibi bir büyüklüğün, yaklaşık büyüklüğü X_y olsun. $(X - X_y)$ farkına "**mutlak hata**", $(X - X_y)/X$ ifadesine "**bağıl hata**" denir. Bağıl hata Grekçe'deki ϵ harfi ile gösterilir. Bu durumda çubuk topraklayıcı yayılma direnci için, ana formül yerine, yaklaşık formülün kullanılması durumunda yapılacak bağıl hata,

$$\epsilon = \frac{\left[\frac{\rho_E}{2\pi L} \ell_n \frac{4L}{d} \right] - \frac{\rho_E}{L}}{\frac{\rho_E}{2\pi L} \ell_n \frac{4L}{d}}$$

olur.

Bu ifade düzenlenirse;

$$\epsilon = 1 - \frac{2\pi}{\ell_n \frac{4L}{d}} \text{ eşitliği elde edilir.}$$

Bilindiği gibi çubuk topraklayıcı çapının, yayılma direncine etkisi ihmal edilecek kadar azdır. Pratikteki çubuk elektrotlar 2 cm çapında imal edilmektedir.

Böylece $d = 2 \text{ cm} = 0,02 \text{ m}$ olursa, hata fonksiyonu sadece L'ye bağlı kalır. $D = 0,02 \text{ m}$ için

$$\epsilon = 1 - \frac{2\pi}{\ell_n \frac{4L}{0,02}} = 1 - \frac{2\pi}{\ell_n 200L} \text{ olur.}$$

Ana formül ile yaklaşık formül arasındaki hatanın olmadığı durumu saptamak için $\epsilon = 0$ denklemini çözmek gerekir.

$$1 - \frac{2\pi}{\ell_n 200L} = 0$$

Bu eşitlik düzenlenirse $L = e^{2\pi} / 200$ elde edilir. $L = 2,68 \text{ m}$ bulunur. Burada e bir doğa sabiti olup yaklaşık 2.72 alınabilir.

Bunun anlamı şudur: Elektrot uzunluğu $L = 2,68 \text{ metre}$ ise, yaklaşık formül hatasız değer verir.

Şimdi de belirli bir elektrot uzunluk aralığında, hatanın hangi sınırlar içinde kalabileceğini saptayalım. - %5 ile + %5 bağıl hata aralığını göz önüne alalım.

$$1 - \frac{2\pi}{\ell_n 200L} = -\%5 = -0,05 \Rightarrow L \cong 2 \text{ metre}$$

$$1 - \frac{2\pi}{\ell_n 200L} = +\%5 = +0,05 \Rightarrow L \cong 3,8 \text{ metre}$$

Yani $2 \text{ m} < L < 3,8 \text{ m}$ iken, ana formül yerine yaklaşık formül kullanılması durumunda, yapılacak hata %5'in altında kalmaktadır. Bağıl hata ifadesinin negatif olması, yaklaşık hesapla bulunan değer ana formülle bulunan değerden daha büyük olduğunu; pozitif olması ise yaklaşık hesapla bulunan değer ana formülle bulunan değerden daha küçük olduğunu göstermektedir.

$2 \text{ m} < L < 3,8 \text{ m}$ aralığın dışında $L = 50 \text{ cm} = 0,5 \text{ m}$ gibi bir değer için ϵ değeri hesaplanırsa

$$\epsilon = 1 - \frac{2\pi}{\ln(200.0,5)} \approx -0,36 = -\%36$$

$L = 0,5 \text{ m}$ iken ana formül yerine,

yaklaşık formülün kullanılması durumunda, $-\%36$ gibi yüksek bir hata oranı karşımıza çıkar. Bu durumda yaklaşık formülün kullanılması uygun değildir.

Şimdi de pratikte en çok kullanılan çubuk elektrotlarını inceleyelim:

L	d	R_E (ana formül)	R_E (yaklaşık formül)	Hata (%)
1,5 m	0,02 m	$0,605\rho_E$	$0,667\rho_E$	$-\%10$
3 m	0,02 m	$0,339\rho_E$	$0,333\rho_E$	$+\%1,8$

Sonuç:

1- Pratikte sık kullanılan elektrotlarda ana formül yerine, yaklaşık formülün kullanılması uygun olmaktadır.

2- Elektrot boyu küçüldükçe ($L < 1,5 \text{ m}$) ya da büyüdükçe ($L > 4 \text{ m}$) bağıl hata arttığından, bu tür elektrotların kullanılabilceği özel topraklama tasarımlarında dikkatli olunmalıdır.

21 Ağustos 2001 Tarih ve 24500 Sayılı
Resmi Gazete'de Yayınlanan

ELEKTRİK TESİSLERİNDE TOPRAKLAMALAR YÖNETMELİĞİ

Değişiklikleri

18 Mart 2002
Saat: 13.00

Elektrik Yüksek Mühendisi : İsa İLİSU

Başvuru EMO İzmir Şubesi
Tel: 0.232. 489 34 35

Tüm Üyelerimiz Davetlidir.
Kayıtlar Telefonla Ulaşım Sırası Gözetilerek Yapılacaktır.